

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ

Проненко С.С.

Здобувач вищої освіти групи ГЗ/1

Миколаївський національний аграрний університет

Наявність ефективної фінансової системи є важливою умовою функціонування економіки країни. Фінансова система є достатньо складною за своєю будовою конструкцією, результатом дії якої є реалізація балансу інтересів і протиріч фінансової політики та економіки.

Світова фінансова система функціонує як сукупність міжнародних валютних, кредитних і розрахункових відносин, пов'язаних між собою за допомогою взаємодії світових фінансових ринків, міжнародних фінансових інститутів, взаємозалежних між собою в певному порядку через світові фінансові потоки. Усі складові світової фінансової системи багатогранні і взаємопов'язані між собою, отже для її гармонійного та ефективного функціонування в умовах глобалізації необхідною умовою є злагоджена робота структурних елементів.

Розглядаючи структуру та засади побудови фінансової системи України можна виділити особливості її формування. Насамперед слід підкреслити, що кожна з ланок фінансової системи нині перебуває на неоднаковому рівні свого розвитку. Саме це свідчить про незбалансований характер фінансової системи України.

В сучасних умовах як за обсягом ресурсів, так і за роллю у суспільстві провідне місце посідають державні фінанси, особливо бюджет. Саме тут за роки створення фінансової системи незалежної держави зроблені найбільш рішучі кроки.

Фінанси суб'єктів господарювання поки що перебувають у стадії трансформації, а розподіл прибутку на фонд споживання і фонд накопичення не відповідає оптимальним нормативам. Майже весь отриманий прибуток

споживається, перетворився на додаткове джерело інфляції, а частка прибутку, що спрямовується на розвиток виробництва надто мала. Необхідно розвивати регулюючий механізм, який сприяв би інвестуванню власних фінансових ресурсів у виробничу сферу.

Фінансові інститути в Україні, які забезпечують функціонування системи страхування і фінансового ринку, перебувають на стадії формування. Їх фінансова потужність досить слабка, довіра з боку суб'єктів господарювання та населення невисока, фінансовий механізм господарювання та управління складний. Найскладніші проблеми в Україні пов'язані з розвитком фінансового ринку.

Для американської моделі характерно те, що вона базується на індивідуалізмі її учасників та принципах лібералізму - заохочує підприємницьку активність та прагнення до збагачення найактивнішої частини населення. В той же час малозабезпеченим групам створюється прийнятний рівень життя за рахунок різних пільг і допомог. Характерною рисою фінансової системи США є тенденція до підвищення рівня саморегулювання, це визначається великою кількістю та надійністю фінансових інструментів.

До елементів фінансової системи США належать: фінанси федерації, які включають федеральний бюджет, спеціальні фонди федерального рівня, фінанси державних підприємств; фінанси штатів, що мають власний бюджет, спеціальні фонди та фінанси підприємств, котрі знаходяться у власності штату; місцеві фінанси, до яких входять місцеві бюджети, фінанси комунального господарства, різноманітні фонди [1].

Західноєвропейська модель менш уніфікована, а тому важко виокремити її найхарактерніші особливості. Так, із традиційної континентальної західноєвропейської моделі випадає британська – більш схожа до американської; чи скандинавська модель держави загального добробуту. Разом з тим, західноєвропейську модель можна охарактеризувати як корпоративну модель, тобто таку, що базується не стільки на індивідуалізмі своїх учасників, скільки на їх господарських, професійних, профспілкових та інших

об'єднаннях, що реалізують свої групові інтереси, часто через соціальні протести і зіткнення. Гармонізацію цих інтересів забезпечує економічно сильна держава; інтереси приватного бізнесу часто обмежуються в інтересах решти учасників суспільства; соціальні гарантії загалом високі, а тому майнове розшарування незначне [2].

Японській моделі притаманна прихильність японців до комуналізму (общинності), тобто превалювання колективних інтересів над індивідуальними в будь-якому колективі – сім'ї, окрузі, компанії. Для такої моделі характерне незначне соціальне розшарування, а соціальні зобов'язання беруть на себе общини, а не держава. Грошово-кредитна система Японії складається з банківської системи в яку входить Центральний банк Японії та комерційні банки, інших кредитних інститутів. В Японії особливо розвинені великі об'єднання банків та підприємств. На чолі цих груп стоїть місцевий банк, що об'єднує навколо себе великі промислові підприємства [3].

Отже, відповідно до досвіду функціонування фінансових систем розвинених країн світу можна побачити, що функціонування відповідних систем здійснюється достатньо ефективно через значну роботу органів державного та місцевого управління. Формування бюджетів цих країн здійснюється на середньостроковій основі та існують великі повноваження місцевих органів влади при складанні та виконанні місцевих бюджетів.

Список використаних джерел

1. Фінансова система в США URL: <http://amerikos.com/usa/financial-s/>
2. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник / [Кізіма Т. О., Кравчук Н. Я., Горин В. П. та ін.]; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль: Економічна думка, 2013– 287 с.
3. Фінансова система Японії URL: <http://japangid.com/regulirovanie-rynka-bankivskix-poslug/>

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств Табацкова Г.В.